

Budgetunderlag 2020-2022

Gymnastik- och idrottshögskolan

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning.....	3
Utbildning.....	3
Forskning.....	6
Bedömning av GIH:s ekonomiska utveckling	8
Lokalförsörjning	8
Investeringar i anläggningstillgångar.....	8
Räntekontot.....	8

INLEDNING

I enlighet med förordningen (2000:605) om budgetunderlag och årsredovisning överlämnar Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH) budgetunderlaget för kommande treårsperiod (2019-2021). Enligt separat förordning (2002:787) för Centrum för idrottsforskning (CIF), som är placerat vid GIH, ska högskolan även inkomma med budgetunderlag för CIF. Budgetunderlag för CIF bifogas som bilaga 1.

GIH vill i detta budgetunderlag särskilt trycka på fyra omständigheter som är av betydelse för högskolans framtida utveckling:

1. Det politiska läget medför osäkerhet vad gäller GIH:s framtida planering. GIH ser positivt på att 2019 års statsbudget reserverat medel för en fortsatt utbyggnad av lärarutbildningen samt för förstärkning av basanslagen men konstaterar samtidigt att det i dagsläget inte är klarlagt hur dessa medel kommer att fördelas i en kommande ändringsbudget. Av detta skäl är alla ekonomiska beräkningar baserade på de ekonomiska förutsättningar som givits i regleringsbrevet per den 20 december 2018.
2. Fördelningen av de resurser som är avsedda för att förstärka lärosätenas basanslag för forskning. Den fördelningsmodell som hittills använts innebär för små högskolor att relativt lite resurser tillförs även vid stora förändringar i kvalitet och produktion. Dessutom tar modellen inte hänsyn till något effektivitetsmått. Se s 6-7.
3. Nyttjanderätten av myndighetskapitalet. GIH har ackumulerat ett myndighetskapital vilket avses nyttjas för att finansiera en expansion av GIHs lokaler. Se s 8.
4. Kostnadsutvecklingen avseende premiepension. Se s 8.

Dessa frågor utvecklas i nedanstående text.

UTBILDNING

GIH är landets enda självständiga idrottshögskola med en profil riktad mot utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå inom idrott, fysisk aktivitet och hälsa. Högskolan kommer 2019 erbjuda följande programutbildningar:

1. Ämneslärarutbildning mot gymnasieskolan, idrott och hälsa samt annat ämne/specialidrott (300-330 hp)
2. Hälsopedagogprogrammet (180 hp)
3. Tränarprogrammet (120/180 hp)
4. Kompletterande pedagogisk utbildning till ämneslärare (90 hp)
5. Idrott och hälsa (120 hp)
6. Masterutbildning i idrottsvetenskap (120 hp)

Därutöver ges Sport Managementutbildningen (180 hp) i samarbete med Södertörns högskola (SH). Antagning till utbildningen sker via SH och studenterna läser totalt 90 högskolepoäng vid GIH. Sedan 2017 existerar också ett samarbete med Stockholms universitet (SU) där GIH erbjuder termins studier i idrott och hälsa för studenter vid grundlärarutbildningen med inriktning mot fritidshem samt årskurs 4-6. En motsvarande överenskommelse har tecknats med SH.

Programutbildningarna motsvarar cirka 90 % av högskolans utbildningsverksamhet, ett förhållande som förväntas bestå under överskådlig framtid. Endast ett urval av GIH:s fristående kurser erbjuds som distansutbildningar. En översikt över fördelningen av helårsstudenter över program och kurser återfinns i tabell 1. Programutbildningarna vid GIH leder till yrken som framöver bedöms ha en hög efterfrågan på arbetsmarknaden. Den prognostiserade efterfrågan på ämneslärare och lärare med inriktning specialidrott bedöms vara hög under kommande år.

GIH samverkar aktivt med andra lärosäten och har flera överenskommelser om samarbeten kring nya utbildningar. Ett exempel är GIH:s samarbete med SU och SH inom ramen för ämneslärarutbildningen. GIH:s lärarstudenter har möjlighet att läsa sitt andra ämne vid SU och SH. Utbildningen i Idrott och hälsa (120 hp) möjliggör därutöver för studenter vilka studerar vid lärarutbildningen på andra högskolor att läsa sitt andra ämne vid GIH för behörighet i Idrott och hälsa i ungdomsskolan.

Tabell 1 – Fördelning av helårsstudenter över program och kurser 2018 *

	Antal HST **	% **
Ämneslärarutbildningen	310 (321)	42 (44)
Hälsopedagogprogrammet	142 (143)	19 (20)
Tränarprogrammet	52 (55)	7 (8)
Kompletterande pedagogisk utbildning	46 (39)	6 (5)
Idrott och hälsa	16 (30)	2 (4)
Masterutbildning i idrottsvetenskap	21 (28)	3 (4)
Sport management ***	56 (40)	7 (6)
Programutbildningar, totalt	643 (656)	87 (90)
Fristående kurser ***	91 (69)	13 (10)
Totalt ****	736 (725)	100 (100)
Kurser på grundnivå	643 (596)	87 (82)
Kurser på avancerad nivå	91 (128)	13 (18)
Distansutbildningar	1 (3)	0,1 (0,4)

* 2017 års siffror redovisas i parentes.

** Avrundat till närmaste heltal.

*** Sport managementutbildningen räknas som fristående kurs i LADOK men är ett program som ges gemensamt av GIH och Södertörns högskola. Av detta skäl räknas den i denna tabell som en programutbildning.

**** Justerat för inresande respektive utresande studenter.

Även GIH:s övriga programutbildningar har stor relevans för arbetsmarknaden. Inom föreningsidrotten ökar behovet av högskoleutbildade tränare för såväl elit- som breddverksamhet. Inom hälso- och sjukvården har insikten om den fysiska aktivitetens betydelse skapat ett ökande behov av utbildade hälsopedagoger. Inom näringslivet har idrottens växande betydelse som kommersiell aktör skapat ett behov av högskoleutbildade medarbetare med kompetens inom ekonomi, event, och marknadsföring med en inriktning mot idrott, fysisk aktivitet och hälsa.

GIH bedömer att högskolan, utifrån nu kända förutsättningar, kommer att nå takbeloppet för perioden 2020-2022. Under de senaste åren har dock en oroande utveckling avseende söktrycket till högskolans lärarutbildningar kunnat identifieras. Detta gäller främst

ämneslärarutbildningen (300-330 hp) och Hälso pedagogprogrammet. Problemet består dels i att antalet sökande minskat, dels i att genomströmningen av studenter sjunkit. Även om detta fenomen kan noteras nationellt finns det skäl att anta att särskilda förutsättningar föreligger vad gäller just lärarutbildningarna med inriktning mot idrott och hälsa.

GIH kan konstatera att en betydande del av problemet sannolikt kan härledas till utbildningens längd samt till kravet att samtliga lärare nu ska vara behöriga att undervisa i två ämnen. Framförallt genomströmningen påverkas av detta i form av att många studenter lämnar utbildningen i samband med studierna i det andra ämnet. GIH vill här också lyfta fram beslutet att utöka undervisningstiden för ämnet Idrott och hälsa i grundskolan. Detta beslut innebär en utökad efterfrågan på utexaminerade idrottslärare och ett behov av fler snabba vägar genom utbildningen. GIH önskar därför att regeringen överväger möjligheten att inrätta en ettämnesutbildning för lärare i idrott och hälsa, med möjlighet till frivillig komplettering med ett andra ämne. GIH skulle, vid en sådan förändring, vara berett att agera som försökslärosäte.

Begränsningen avseende takbeloppet medför också att möjligheten att arrangera fortbildnings- och meriteringskurser för verksamma lärare, inom exempelvis praktiktäna utvecklingsprojekt i hälsodidaktik samt friluftsliv och utevistelse begränsas. Begränsningar relaterade till takbeloppet berör även GIH:s utbildning på masternivå. För närvarande pågår ett utvecklingsarbete som ska leda till en ökad internationalisering genom ett utökat utbud av kurser på engelska inom GIH:s masterprogram. Vidare pågår en etablering av internationell master i friluftsliv som startar 2020 i samverkan med tre nordiska lärosäten. Dessa satsningar kommer inte med säkerhet att rymmas inom existerande takbelopp.

Vad gäller existerande samarbeten med SU och SH kan GIH konstatera att dessa har varit mycket framgångsrika. Efterfrågan på liknande samarbeten bedöms som hög från andra närliggande lärosäten. GIH har dock i dagsläget begränsade förutsättningar att fortsätta expandera denna utbildningsform. Av detta skäl önskar GIH ytterligare ekonomiska resurser inom ramen för högskolans takbelopp. GIH bedömer att en rimlig omfattning på samarbetena är 30 helårsstudenter per år klassificerade som idrott. Följaktligen har GIH önskemål om en utökning av takbeloppet motsvarande 5 mkr från och med 2020. En sådan satsning skulle möjliggöra att samarbetet utökas med ytterligare ett eller två geografiskt närliggande lärosäten. För att GIH ska ha möjlighet att genomföra ovan redovisade satsningar på fort- och meriteringskurser, samt masterutbildning krävs dock ytterligare resurser.

Som en följd av det politiska läget föreligger just nu osäkerheter både kring utbyggnaden av lärarutbildningen samt kring de aviserade sommarkurser som var avsedda att arrangeras under 2019. Vad gäller utbyggnaden av lärarutbildningen vill GIH här framhålla att det är angeläget att denna fortsätter enligt plan och att GIH tilldelas de resurser som aviserats i 2018 års statsbudget. Vad gäller sommarkurserna så kvarstår GIH:s intresse att genomföra sådana. GIH vill dock i sammanhanget lyfta fram frågan om finansieringen av sådana utbildningar. Efterfrågan på sommarkurser är i dagsläget till stor del okänd. Det är därför angeläget att sommarkurserna kopplas till en finansieringsmodell som möjliggör en satsning från lärosätenas sida utan att detta medför stora ekonomiska risker. GIH:s bedömning är därför att finansiering av sommarkurserna bör enligt en annan modell än den gängse baserad på helårsstudenter respektive –prestationer.

FORSKNING

GIH är den enda högskolan i Sverige med sammanhållen forskning inom hela det flervetenskapliga området som ämnet idrottsvetenskap utgör. Det specifika med forskningen i idrottsvetenskap är att studierna handlar om människan i rörelse. Idrottsvetenskap vid GIH omfattar forskning i alla de tidigare fakultetsområdena, från medicin till humaniora.

Forskningsanknytning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå utgör ett centralt inslag i GIH:s forskningsverksamhet. Ämnesläroinnehållet får här, som GIH:s största programutbildning, en särskild ställning. Ett övergripande syfte med denna forskning är att kartlägga den kultur som präglar skolans samlade rörelseaktiviteter, inte bara ämnet som sådant, och att studera de läroprocesser som förekommer i dessa. Vad gäller den praktiska forskningen för själva skolämnet idrott och hälsa fokuserar forskningen på riktade satsningar mot förhållandet mellan undervisningen, dess innehåll och uppläggning, och elevers lärande. Forskningen vid GIH har också en stark inriktning mot att öka förståelsen för kroppen i rörelse ur ett fysiologiskt perspektiv, både avseende prestationsutveckling och hälsofrämjande fysisk aktivitet.

Den idrottsvetenskapliga forskningen är relevant i ett brett samhällsligt perspektiv. I dagens samhälle bedrivs ungas rörelseaktiviteter främst i institutionaliserade sammanhang, i skolan och inom ramen för den frivilliga föreningsidrotten, vilken emellertid även den är en i huvudsak offentligt finansierad verksamhet. Detta reser frågor om dess öppenhet, tillgänglighet, jämlikhet och jämställdhet, vid sidan av de starka värdena om fostran och utveckling som traditionellt kopplats till ungdomsidrotten. Ungdomsgruppen har också tudelats; en grupp är mycket fysisk aktiv och en grupp rör sig betydligt mindre. Forskningen inom detta område skapar ett vetenskapligt underlag för utveckling av berörda samhällssektorer. Här finns också tydliga och direkta kopplingar till högskolans programutbildningar för hälsopedagoger, tränare och sport managers. Ett område som är svagt studerat, men som berör barns och ungas fysiska aktivitetsvanor, hälsa och välbefinnande samt livsstilsrelaterade frågor är utevistelse och friluftsliv i olika former. Området är uppmärksammat som angeläget att utveckla kunskap inom såväl av Naturvårdsverket som i regeringens satsning på daglig rörelse i skolan.

Parallellt med den tilltagande institutionaliseringen av den fysiska aktiviteten har behovet av forskning om fysiska hälsovärden och kunskaper om livsstilsjukdomar också ökat. Vid GIH handlar detta framför allt om kopplingen mellan fysisk aktivitet och befolkningens hälsa och välbefinnande. Vid GIH bedrivs forskning med syfte att kartlägga och analysera effekterna av fysisk aktivitet för olika grupper i samhället samt bidra till att utveckla läroprocesser som förekommer i samband med fysisk aktivitet. I detta ingår forskning om primär och sekundär prevention av (o-)hälsa genom fysisk aktivitet såväl som social utveckling och inlärningsförmåga. Betydelsen av denna forskning och dess tillämpning i samhället såväl som i högskolans utbildningar kan inte underskattas om Sverige ska kunna hantera de välfärdsutmaningar som väntar i framtiden. I linje med detta forskningsområde ligger också möjligheten för Sverige att ta en ledande internationell roll i forskning kring hållbara transporter, stillasittande och vardagsmotion.

Den viktigaste utmaningen för GIH under perioden 2020-2022 är att fortsätta öka GIH:s forskningsresurser samt säkra infrastrukturen för forskningen och forskarutbildningen. GIH arbetar därför aktivt med att öka högskolans bidragsintäkter. Som ett led i detta pågår ett arbete med strategiska partnerskap med näringslivet. Syftet är att förbättra förutsättningarna för forskningen vid GIH genom samarbeten med externa aktörer. En förutsättning för att GIH fortsatt ska vara framgångsrik i denna typ av samverkansprojekt

är att lärosätet har fasta forskningsresurser som utgör en basfinansiering för forskningen, forskarutbildningen och dess infrastruktur.

GIH vill därför särskilt kommentera regeringens budgetproposition avseende fördelningen av de forskningsresurser som aviserats för att öka lärosätenas basanslag. GIH kan konstatera att fördelningen av dessa i hög grad påverkats av lärosätenas storlek snarare än forskningens inriktning. Emedan GIH kan instämma i att det föreligger ett generellt stort behov av att öka basanslagen vid samtliga lärosäten vill dock högskolan påpeka de konsekvenser som den valda metoden får. I GIH:s fall medförde förstärkningen av basanslagen en ökning om cirka 6,5 %, vilket förvisso är välgörande, men knappast kan sägas vara tillräckligt för att påverka vare sig grundförutsättningarna eller för att möta de utmaningar lärosätet står inför. GIH kan konstatera att flera av de konstnärliga högskolorna, av vilka flera är i samma storlek som GIH, var föremål för riktade satsningar utanför fördelningsmodellen, men att GIH inte var det. Den föreslagna förstärkningen av basanslagen för 2018, med tillhörande prognos för 2019-2020, är otillräcklig för att lösa de utmaningar vilka förstärkningen ursprungligen syftade till. GIH önskar därför en resursförstärkning för forskningsverksamheten i enlighet med vad ursprungligen formulerades i högskolans remissvar i samband med arbetet med forskningspropositionen: ett utökat forskningsanslag om 10 mkr från och med 2020 samt ytterligare 5 mkr 2021 respektive 2022. En sådan satsning skulle möjliggöra för GIH att genomföra en riktad satsning i form av ett större flervetenskapligt forskningsprojekt om relationen mellan fysisk aktivitet och hälsa bland barn och ungdomar i Sverige.

GIH önskar därutöver att regeringen frångår en beräkningsgrund som baseras på respektive lärosätes storlek till förmån för en modell som utgår ifrån forskningens innehåll och effektivitet. GIH anser att det är angeläget att rikta finansieringen mot de områden som identifierades i forskningspropositionen framför att fördela dem utifrån mått relaterade till lärosätenas storlek. GIH vill därutöver framföra behovet av att tydligare fördela medel utifrån ett effektivitetsmått. Den kostnad per peer review-granskad artikel som samtliga lärosäten redovisar i sina årsredovisningar skulle här kunna tjäna som en utgångspunkt för en sådan fördelning.

En fråga som orsakar problem för GIH:s forskningsverksamhet är tillgången till elektronisk litteratur. GIH har i tidigare budgetunderlag tagit upp denna fråga och de problem som orsakas av den nuvarande ordningen där varje lärosäte på egen hand ansvarar för hanteringen. GIH har inte ekonomiska förutsättningar att ha prenumerationer på mer än en mindre del av de efterfrågade titlarna inom fysiologi och hälsorelaterade ämnen. Behovet av en större spännvidd i utbudet av internationella tidskrifter på biblioteket har ökat i och med att GIH har erhållit examenstillstånd för utbildning på forskarnivå. På sikt är en sådan tillgång en förutsättning för att kvaliteten på både utbildning och forskning ska kunna upprätthållas. GIH vill här uppmärksamma de utmaningar som ett specialiserat, flervetenskapligt, lärosäte ställs inför och påpeka behovet av att likvärdiga förutsättningar skapas för samtliga myndigheter med uppdrag inom universitets- och högskolesektorn.

BEDÖMNING AV GIH:S EKONOMISKA UTVECKLING

GIH bedömer att det finns förutsättningar att bedriva verksamhet med en ekonomi i balans under perioden 2020-2022. Detta gäller dock med förbehåll av att de av regeringen föreslagna resurserna för utbildning och forskning tilldelas GIH i enlighet med prognosen i 2018 års budgetproposition.

Lokalförsörjning

GIH kommer under 2019 att genomföra en större ombyggnad av en av högskolans fastigheter. En sådan tillbyggnad är nödvändig med anledning av de nya anslag som GIH erhållit för utbildning och forskning. GIH:s avsikt är att finansiera de tillkommande kostnader som följer av denna ombyggnation genom att tillföra myndighetskapital. GIH bedömer att drygt 20 mkr av disponibelt myndighetskapital kommer att tas i anspråk för att hantera tillkommande kostnader under hyresavtalets längd (10 år). GIH prognostiserar att dessa kostnader kommer att uppstå från och med kvartal 1 år 2020 då ombyggnationen ska vara färdigställd och hyresavtalet därmed aktiveras.

Renoveringen av GIH-badet inleddes sommaren 2016. Renoveringen kommer enligt plan att färdigställas under sommaren 2019. GIH hyr under denna period lokaler av Stockholms stad för att hantera undervisning i simning och livräddning. GIH avser att, efter avslutad renovering, åter att hyra timmar i GIH-badet för simundervisningen. Avsikten är att detta ska ske genom en överenskommelse med Stockholms Stad, vilka kommer överta hyresavtalet för anläggningen efter färdigställd renovering.

Ökade kostnader för premiepension

GIH:s kostnader för avtalspremie ökar med drygt 4 % mellan 2018 och 2019. Skillnaden beror dels på den ålders- och lönestruktur som råder, del på de beräkningsförutsättningar som SPV använder för sina beräkningar av premierna. Ökningen genererar en kostnadsökning om 2,5 – 3 mkr årligen på den anslagsfinansierade verksamheten vilket kommer påverka GIH:s förmåga att bedriva en verksamhet i balans. Denna kostnadsökning är inte inräknad i prognosen för 2020-2022. GIH anser att det är nödvändigt att regeringen tar hänsyn till denna utveckling i samband med den aviserade vårandringsbudgeten genom att anpassa pris- och löneomräkningen efter de nya förutsättningarna.

Investeringar i anläggningstillgångar

GIH bedömer att de investeringar som kommer följa av ovan nämnda ombyggnation kommer att rymmas inom ramen för existerande låneram. GIH önskar därför bibehållen låneram för 2020.

Räntekontot

GIH föreslår ett oförändrat kreditutrymme på räntekontot.

Bilaga till direktiv till budgetunderlag för verksamhet
vid universitet och högskolor

Tabell 1

	2018	2019	2020	2021	2022
Total budget	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
(tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag1	130 982	132 635	132 635	132 635	132 635
Avgifter	8 176	7 851	8 140	8 147	8 153
Bidrag	20 848	19 113	23 050	24 195	26 596
Finansiella intäkter	56	35	48	102	144
Summa intäkter	160 063	159 634	163 874	165 079	167 528
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	-97 282	-107 831	-109 031	-110 231	-112 531
Lokaler	-25 500	-26 035	-27 735	-27 735	-27 735
Drift/Övrigt	-29 003	-27 463	-28 017	-28 117	-28 267
Avskrivningar	-2 354	-2 700	-3 750	-3 750	-3 750
Finansiella kostnader	-342	-295	-251	-255	-259
Summa kostnader	-154 480	-164 323	-168 784	-170 088	-172 542
<i>Verksamhetsutfall</i>	5 583	-4 690	-4 910	-5 009	-5 014
Transfereringar	0	0	0	0	0
<i>Årets kapitalförändring/ Årets resultat</i>	5 583	-4 690	-4 910	-5 009	-5 014
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)²	32 248	27 558	22 648	17 638	12 625
Utgående oförbrukade bidrag	19 083	19 000	19 000	20 200	20 700

Kommentarer:

Hyreskostnaden stiger från 2020 när Tegelhögen byggs om.

I samband med detta sker investeringar i fastighet, möbler mm vilket även ökar avskrivningskostnader
GIHs ambition är att öka bidragsfinansierad forskning.

¹ Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

² För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat.

Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för avgifter respektive bidrag ska alltid kommenteras.

Tabell 2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

	2018	2019	2020	2021	2022
	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Takbelopp ¹	103 938	105 247	105 247	105 247	105 247
Beräknad avräkning ² (A)	103 938				
Särskilda åtaganden (B)					
Anslag (A+B)	103 938	105 247	105 247	105 247	105 247
Avgifter	7 488	7 217	7 500	7 500	7 500
Bidrag	297	72	200	202	204
Finansiella intäkter	37	31	40	60	60
Summa intäkter³	111 761	112 566	112 987	113 009	113 011
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	-64 023	-74 826	-74 826	-74 826	-74 826
Lokaler	-23 022	-23 005	-24 505	-24 505	-24 505
Drift/Övrigt	-20 101	-15 841	-16 141	-16 141	-16 141
Avskrivningar	-1 220	-1 324	-1 825	-1 825	-1 825
Finansiella kostnader	-264	-253	-250	-250	-250
Summa kostnader	-108 630	-115 250	-117 547	-117 547	-117 547
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	3 131	-2 684	-4 560	-4 538	-4 536

¹ Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2018 i 2018 års prisnivå

² Beräknad avräkning av anslag för grundutbildning bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

³ Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

Tabell 3 Forskning och utbildning på forskarnivå

	2018	2019	2020	2021	2022
	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<i>Verksamhetens intäkter</i>					
Anslag ¹	27 044	27 388	27 388	27 388	27 388
Avgifter	688	634	640	647	653
Bidrag	20 550	19 042	22 850	23 993	26 392
Finansiella intäkter	19	4	8	42	84
Summa intäkter	48 302	47 068	50 887	52 070	54 517
<i>Verksamhetens kostnader</i>					
Personal	-33 259	-33 004	-34 204	-35 404	-37 704
Lokaler	-2 477	-3 030	-3 230	-3 230	-3 230
Drift/Övrigt	-8 902	-11 622	-11 876	-11 976	-12 126
Avskrivningar	-1 134	-1 375	-1 925	-1 925	-1 925
Finansiella kostnader	-78	-41	-1	-5	-9
Summa kostnader	-45 850	-49 073	-51 237	-52 541	-54 995
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	2 452	-2 005	-350	-471	-477

¹ Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2018 i 2018 års prisnivå.

Anslaget är minskat med den del som avser CIF då det anslaget är en transferering.

GIHs ambition är att öka andelen bidragsfinansierad forskning.

Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Investeringar i anläggningstillgångar ¹	2018	2019	2020	2021	2022
	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	5 279	6 156	8 350	9 100	9 850
Beräknad nyupplåning	3 217	4 894	4 500	4 500	4 500
<i>varav investeringar i immateriella anläggnings-tillgångar</i>	0	0	75	0	0
Beräknad amortering	-2 340	-2 700	-3 750	-3 750	-3 750
UB lån i Riksgäldskontoret	6 156	8 350	9 100	9 850	10 600
Maximalt utnyttjande av låneramen under året	6 156	8 350	9 100	9 850	10 600
Föreslagen låneram	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Beräknad ränteutgift	27	0	-91	-99	-106
Ränteantaganden för nyupplåning (%)		0,0%	0,1%	0,5%	1,0%
Summa räntor och amorteringar	-2 313	-2 700	-3 841	-3 849	-3 856
Maximalt utnyttjande av räntekontokredit under året	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	0	0	0	0	0

Med anledning av ett eventuell framtida nyttjande av en byggnad som tidigare inrymt laboratorier i rörelselära önskar GIH ha kvar 20 mkr i låneram.

¹ Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Tabell 5 Verksamhetsinvesteringar

	2018	2019	2020	2021	2022
	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
(tkr)	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m	0	0	0	0	0
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m	3 217	4 894	4 500	4 500	4 500
Byggnader, mark och annan fast egendom					
Övriga verksamhetsinvesteringar					
Summa verksamhetsinvesteringar	3 217	4 894	4 500	4 500	4 500
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap 1 § kap.förordn)	3 217	4 894	4 500	4 500	4 500
Bidrag (2 kap 3§ kapförordn)	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap 5§ kapförordn)					
Anslag (efter medgivande av regeringen)					
Summa finansiering	3 217	4 894	4 500	4 500	4 500

Tabell 6 Lokalförsörjning

	2018	2019	2020	2021	2022
Redovisning av lokaler (mnkr)	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Area, kvm LOA, utifrån lokalförsörjningsplanen					
– föregående års utgång	12 323	12 323	12 323	12 923	12 923
– ökning under året			600	0	0
– minskning under året	0	0	0	0	0
– vid årets utgång (A)	12 323	12 323	12 923	12 923	12 923
Förbättringsutgift på annans fastighet¹	429	344	386	436	486
– nyinvesteringar	0	150	150	150	150
– avskrivningar	-85	-108	-100	-100	-100
Total årshyra enligt hyresavtal, utifrån lokalförsörjningsplan (B)²	22 226	22 426	23 971	24 171	24 371
Genomsnittlig hyra (kr/m² LOA)³	1 804	1 820	1 855	1 870	1 886
Lokalkostnader (C)	25 500	26 035	27 735	27 735	27 735
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA)⁴	2 069	2 113	2 146	2 146	2 146
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader	16,51%	16,24%	16,90%	16,79%	16,64%

Från HT 2019 så tillkommer hyra badtimmar från Stockholms idrottsförvalning då GIH badet renoverats och tagits i drift.

Terminshyra badtimmar uppskattas till ca 200 tkr/termin.

Från HT 2020 tillkommer hyra Tegelhögen (ca 1 545 tkr) samt driftskostnader (ca 300 tkr).

¹ En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost.

Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

² Inklusivt avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

³ Beräknas som B/A.

⁴ Beräknas som C/A.

Tabell 7 Avgifter
(tkr)

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat
År -1	1 328	-924	404
<i>varav tjänsteexport</i>			
År 0	2 200	-2 400	-200
<i>varav tjänsteexport</i>			
År 1	600	-800	-200
<i>varav tjänsteexport</i>			

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
År -1				
År 0				
År 1				

¹ Intäkter som inte får disponeras

Avgiftsintäkter enligt §§ 4 och 15 avgiftsförordningen ska inte redovisas.

Centrum för idrottsforskning budgetunderlag 2020–2022

1. Sammanfattning av CIF:s budgetunderlag 2020–2022

Centrum för idrottsforskning (CIF) vill göra ett kunskapslyft inom tre områden: ökad fysisk aktivitet, barn- och ungdomsidrott samt innovationsprojekt inom skola, elitidrott och fysisk aktivitet. Kunskapslyftets syfte är att bidra till de strategiska satsningar som regeringen gör för att få fler barn och unga ska röra på sig. Regeringen har utöver sin satsning på *”Samling för daglig rörelse”* även identifierat idrottsrörelsen som en viktig aktör i segregerade områden och för nyanländas etablering. Inom dessa områden behövs mer kunskap för att satsningarna ska bli effektiva och hållbara över tid. Utöver detta avser kunskapslyftet även att möta en del av de samhällsutmaningar som regeringen identifierade i forskningspropositionen år 2016. Till detta kunskapslyft äskar CIF 22 miljoner kronor.

För att stärka svensk idrotts internationella konkurrenskraft har Riksidrottsförbundet gjort en utökad satsning på Riksidrottsuniversitet och Elitidrottsvänliga lärosäten. I denna satsning ingår även en utvecklingsdel där praktiktäna idrottsforskning lyfts. I ett led att stärka den praktiktäna idrottsforskningen önskar CIF att Utbildningsdepartementet satsar sammanlagt 6 miljoner kronor under den kommande treårsperioden.

CIF föreslår sammantaget att regeringen gör en utökad satsning på idrottsforskning under åren 2020–2022 med 28 miljoner och att denna satsning permanentas med syftet att säkerställa en hållbar utveckling av kunskapsområdena och den praktiktäna idrottsforskningen. Satsningarna föreslås ske i nära dialog med den svenska idrottsrörelsen.

Utöver detta efterlyser CIF en särskild strategisk satsning inom området folkhälsa, idrott och fysisk aktivitet med CIF som samordnande organ i syfte att främja en jämlik hälsa i befolkningen.

De föreslagna satsningarna innebär att CIF äskar en succesiv ökning av anslaget med 5 miljoner år ett, ytterligare 8 miljoner år två samt 15 miljoner år tre. (tabell 1). Detta innebär att det sammanlagda anslaget från Utbildningsdepartementet och Kulturdepartementet under åren 2020–2022 höjs från 27 miljoner till 55 miljoner.

Tabell 1: Sammanställning av föreslagna satsningar till ett kunskapslyft inom tre områden: ökad fysisk aktivitet, barn- och ungdomsidrott och innovationsprojekt samt en satsning på praktisknära idrottsforskning.

	År 2020	År 2021	År 2022	SUMMA
Kunskapslyft inom tre områden	2 mkr	6 mkr	14 mkr	22 mkr
Praktisknära forskning	3 mkr	2 mkr	1 mkr	6 mkr
SUMMA	5 mkr	8 mkr	15 mkr	28 mkr

2. Idrottsforskning i Sverige

Centrum för idrottsforskning (CIF) strävar efter att vara den ledande forskningsfinansieraren inom idrott och fysisk aktivitet. Vi vill genom bättre kunskap bidra till att såväl öka den fysiska aktiviteten i befolkningen som att förbättra förutsättningarna för både barn- och ungdomsidrott och elitidrott i Sverige. CIF är den enda centrala aktören i Sverige med kompetens och erfarenhet om forskning och uppföljning inom området idrott och fysisk aktivitet. Därtill är vi den enda centrala organisationen som samlar och presenterar hela den idrottsvetenskapliga forskningen i Sverige. CIF:s styrelse består enligt förordning av representanter från alla större lärosäten som bedriver idrottsforskning. CIF har också en nära dialog med idrottsrörelsen och Riksidrottsförbundet (RF) i dessa frågor.

Under år 2019 bidrar den svenska staten med drygt 1,9 miljarder kronor till idrottsrörelsen. Syftet med statens bidrag till RF är bland annat att ge alla lika förutsättningar till att delta, ge positiva effekter i form av demokrati, jämställdhet och sunda etiska ideal och även förbättra folkhälsan. Utöver de 1,9 miljarder som staten satsar på idrott så avsätter kommunerna drygt 10 miljarder kronor per år.

Att studera idrottens roll och betydelse i det svenska samhället samt att möjliggöra forskning om idrott i vid mening är en av CIF:s viktigaste uppgifter. Att analysera och följa upp de satsningar staten gör på idrottsrörelsen är en annan viktig uppgift. Har statens satsningar den påverkan på hälsa, prestation, mångfald och delaktighet som avses?

Idag erbjuder mer än 10 lärosäten i Sverige undervisning inom idrott på grund och avancerad nivå. Utöver detta har ämnet specialidrott nyligen omklassificerats vilket innebär att man nu ska ha en lärarlegitimation för att få undervisa i specialidrott. Detta innebär sammantaget att behovet av grundläggande och praktisknära idrottsforskning ökar eftersom all undervisning ska baseras på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Under 2019 får CIF 7,45 miljoner kronor från Utbildningsdepartementet och 20 miljoner kronor från Kulturdepartementet via RF. Anslaget från

Kulturdepartementet har under åren 2016–2018 ökat med 4 miljoner. Ökningen med 2 miljoner inför år 2016 gjorde det möjligt för CIF att göra en extra satsning på innovativ gränsöverskridande idrottsforskning.

CIF välkomnar tillskottet i budgeten under senare år men kan konstatera att anslaget behöver höjas ytterligare för att motsvara den ambitionsnivå som CIF har och det behov som finns med att ta fram ny kunskap om idrott och fysisk aktivitet. CIF vill betona att resurserna är, i relation till de satsningar som görs och det behov som finns, mycket små.

Forskning inom idrottens område kan omfatta allt från elitidrott till barns och ungas fysiska aktivitet och välbefinnande till äldres fysiska aktivitet och veteranidrott. De 27 miljoner som CIF erhåller 2019 gör det möjligt att delfinansiera sammanlagt 21 forskartjänster och doktorander samt stödja 68 projekt inom ett brett spektrum av ämnesområden såsom idrottshistoria, idrottspedagogik, idrottsociologi, idrottspsykologi, idrottsfysiologi, skadeprevention och rehabilitering av skador.

3. Internationell utblick

Runt om i världen satsas idag stora belopp på idrotts- och hälsorelaterad forskning. Nederländerna avsatte under åren 2012–2016 nästan 100 miljoner kronor till ett forskningsprogram om "Sport and Exercise" vars syfte var att stärka forskningen kring idrott och fysisk aktivitet och utveckla relevant och hållbar kunskap för idrotten. Satsningen har efter fem år följts upp och man kunde konstatera att värdefulla forskningsresultat för idrott och fysisk aktivitet genererats och att infrastrukturen för idrottsforskningen i Nederländerna har stärkts (<https://www.nwo.nl/en/news-and-events/news/2018/06/sports-research-connects-the-results-of-five-years-of-research.html>). I november 2018 gjordes en ny utlysning på över 46 miljoner kronor med specifika fokusområden inom "Sport and Exercise".

I Norge utsåg Kulturdepartementet år 2011 fyra olika forskningscentra som har till uppgift att fokusera på områdena: idrottsskadeforskning, barn- och ungdomsidrott, idrottsanläggningar och teknologi samt prestationsutveckling för både bredd- och elitidrott. Basfinansieringen av varje center är satt till ett minimum på 4 miljoner norska kronor per år vilket ger sammanlagt 16 miljoner kronor. En förutsättning för att bli tilldelad dessa medel är att organisationen bidrar med en lika stor summa. Erfarenheterna från denna satsning är positiva och det har resulterat i forskning med god kvalitet.

Under år 2015 annonserades att amerikanska National Institutes of Health genomför sin största satsning någonsin vad gäller forskning om fysisk aktivitet (<http://www.nih.gov/news/health/jun2015/nih-11.htm>). Detta är en femårig

satsning i USA på 170 miljoner USD, för att förstå de bakomliggande biologiska mekanismerna till hur fysisk aktivitet förbättrar hälsan och förhindrar sjukdom. Syftet är att kunna ge individuella rekommendationer för fysisk aktivitet i olika åldrar och vid olika behov i syfte att förbättra hälsan.

Centrum för idrottsforskning har en stor roll att fylla för att generera kunskap och beslutsunderlag, en roll vi tar på stort allvar. Vår ambition är att CIF ska vara den ledande finansiären i Sverige som bidrar till att förbättra folkhälsan och idrotten utifrån kunskap och vetenskaplig grund.

4. Kunskapslyft inom tre prioriterade områden

CIF föreslår ett kunskapslyft inom områdena ökad fysisk aktivitet, barn- och ungdomsidrott och innovationsprojekt inom skola, elitidrott och fysisk aktivitet. Områden som CIF har identifierat som extra prioriterade de kommande tre åren. Dessa områden ligger också i linje med de satsningar som regeringen gjort på *"Samling för daglig rörelse"* samt insatser för idrott i segregerade områden och för nyanlända. Kunskapslyftet ligger också inom de samhällsutmaningar och forskningsfält som identifierades i regeringens forskningsproposition under år 2016. Till detta kunskapslyft äskar CIF sammanlagt 22 miljoner under en treårsperiod.

Fysisk inaktivitet är ett globalt folkhälsoproblem. Nära en tredjedel av jordens befolkning, cirka 1,5 miljarder människor, beräknas vara otillräckligt fysiskt aktiva. Varje år dör 5,3 miljoner människor i förtid på grund av sin inaktiva livsstil (enligt WHO den näst vanligaste orsaken till en för tidig död). Utifrån detta perspektiv kan fysisk inaktivitet anses vara ett lika stort folkhälsoproblem som rökning. Enligt beräkningar skulle en halv miljon människors liv kunna räddas om den fysiska inaktiviteten i världen minskade med 10 procent.

Även i Sverige är fysisk inaktivitet ett växande problem. Rökning har minskat i Sverige och även dödligheten i hjärt- och kärlsjukdomar sjunker men svenskarna rör sig för lite utifrån ett folkhälsoperspektiv. Undersökningar om vardagsmotion visar att graden av fysisk aktivitet i Sverige är låg ur ett europeiskt perspektiv och vi tillhör de som enligt Eurobarometern är allra mest stillasittande i Europa.

CIF:s egen rapport från 2016 års uppföljning, *De aktiva och de inaktiva*, visar att få i dag lever upp till den medicinska expertisens rekommenderade nivåer av daglig fysisk aktivitet. Trots ett stort intresse för idrott och motion bland unga i Sverige, och trots att den stora majoriteten säger sig vara fysiskt aktiva i både skolan och på fritiden, visar objektiva mätningar att en majoritet unga inte når rekommendationen om 60 minuters daglig fysisk aktivitet. Detta gäller särskilt äldre ungdomar och flickor i större utsträckning än pojkar.

Den fysiska hälsan är inte heller jämnt fördelad bland alla grupper i samhället. Individer med kort utbildning och sämre ekonomiska villkor är mindre fysiskt aktiva och har sämre hälsa än de med längre utbildning. Den fysiska och psykiska ohälsan ökar framför allt bland lågutbildade kvinnor.

CIF anser att mer forskning behövs inom följande områden för att utveckla kunskap som kan leda till att vi får en mer jämlik hälsa.

- **Ökad fysisk aktivitet i befolkningen**

För att uppnå en god jämlik hälsa hos hela befolkningen och även motverka livsstilsbetingade sjukdomar behöver vi mer kunskap om idrott och fysisk aktivitet och dess betydelse. En ökad fysisk aktivitet i befolkningen kan möta många av de utmaningar, inte minst ekonomiska, som vi ställs inför. Mer forskning behövs för att utveckla kunskap om hur människor i alla åldrar kan ges möjlighet att utöva idrott och fysisk aktivitet oavsett socioekonomi, etnicitet och funktionsnedsättning. Att utveckla kunskap inom det området skulle ge förutsättningar för en mer jämlik hälsa i befolkningen, vilket skulle bidra till stora hälsoekonomiska vinster för den enskilda individen och för samhället.

Trots omfattande forskning över många decennier, är förståelsen bristfällig vad gäller olika människors optimala träningsform och dos för att uppnå bättre välbefinnande, hälsa och funktion. Idag föreligger visserligen en god kunskap om den generella betydelsen av fysisk aktivitet, men skillnaden vad gäller effekt och värde är stor mellan individer. Det är ytterst sannolikt att fysisk aktivitet på ett avsevärt mer sofistikerat sätt bör individanpassas för att optimera både människors hälsa och funktion och idrottares träning. Individanpassningen ska ta hänsyn till psykologiska faktorer och den enskildes biologiska förutsättningar. De rekommendationer om fysisk aktivitet som idag finns är relativt generella. På grund av otillräcklig kunskap tas i alltför liten utsträckning hänsyn till specifika omständigheter på individnivå. Dessa kan utöver vad som nämns ovan innefatta olika funktionsnedsättningar eller faktorer specifika för ett sjukdomstillstånd. Behovet av kunskapsutveckling vad gäller individanpassning inom idrott och fysisk aktivitet är omfattande.

I CIF:s uppföljning av statens stöd till idrotten, framkommer socioekonomiska mönster i flera av uppföljningssystemets indikatorer. Barn med högskoleutbildade föräldrar idrottar till exempel i större utsträckning än barn till föräldrar med lägre utbildning. Likaså idrottar barn i tjänstemannahushåll i större omfattning än barn i företagar- eller arbetarhushåll. Barn till ensamstående idrottar i mindre utsträckning än barn till sammanboende föräldrar. Små skillnader framkommer rörande idrottsdeltagande bland pojkar med svensk respektive utländsk bakgrund. Bland flickor är skillnaderna större: 41

procent av flickor med utländsk bakgrund säger sig föreningsidrotta jämfört med 71 procent av flickor med svensk bakgrund. Flickor med invandrarbakgrund är därmed den grupp som idrottar i minst utsträckning. Bilden av föreningsidrotten som socioekonomiskt och demografiskt skiktad framkommer även vid en granskning av det statliga lokala aktivitetsstödet (LOK-stödets) spridning på kommunal nivå. Vid undersökningar av vuxnas fritid framträder också ett socioekonomiskt mönster där andelen fysiskt inaktiva minskar i takt med stigande utbildningsnivå. Likaså är andelen med stillasittande fritid högre hos personer födda utanför Sverige.

Regeringen har, efter att CIF lämnat in sin regeringsrapport i maj 2017, gjort en kraftsamling kring fysisk aktivitet genom *"Samling för daglig rörelse"* som bland annat innebär en skärpning av skollagen samt att undervisningstiden i idrott och hälsa utökats med 100 timmar i grundskolan. Utöver detta vill regeringen skapa ett "rörelsenätverk" och idrottsrörelsen fick inför 2018 i uppgift att bidra till mer idrott och rörelse inom ramen för skoldagen. Regeringens initiativ att få fler barn och ungdomar aktiva är viktig. Inför framtida beslut innebär det också att mer kunskap behövs om villkoren och förutsättningarna för olika grupper av människor att vara regelbundet fysiskt aktiva. Viktiga frågor att ställa är: Vilka miljöer främjar respektive hindrar utövandet av regelbunden fysisk aktivitet? Vilken mening tillskriver människor olika former av rörelsekulturer och hur kan de grupper som är i störst behov av fysisk aktivitet nås?

Eftersom regeringen tagit ett kraftfullt initiativ till ökad fysisk aktivitet föreslår CIF att satsningar görs för att stärka även forskningen inom idrott och fysisk aktivitet. Syftet är att öka kunskapen om hur människor i alla åldrar kan ges möjligheter att utöva idrott och fysisk aktivitet oavsett socioekonomi, etnicitet och funktionsnedsättning. Att utveckla kunskap inom dessa områden ger förutsättningar för en mer jämlik hälsa i befolkningen.

- Barn- och ungdomsidrott

Idrottslig verksamhet har en positiv inverkan på barns totala utveckling och deras fysiska och hälsomässiga status. Generellt sett idrottar drygt hälften av alla barn och ungdomar i en förening, men andelen kan variera stort. En rad faktorer har betydelse för deltagandet, till exempel ålder, kön, socioekonomi, etnicitet, sexuell läggning och var i landet man bor. Trots att idrottsrörelsen ska vara öppen för alla är möjligheten att delta inte densamma. I vissa åldrar, för vissa grupper och i vissa orter kan andelen medlemmar vara betydligt högre eller betydligt lägre än 50 procent. Trots det framstår idrott som den i särklass populäraste fritidsverksamheten bland barn och ungdomar i Sverige. Tillsammans med skolämnet idrott och hälsa bär föreningsidrotten upp mycket av den fysiska aktivitet och motoriska träning som unga får idag. Mycket tyder dock på att det inte räcker. Tillgängligheten till idrott och motion varierar

mellan olika grupper. Skolans idrottsundervisning består i genomsnitt av två lektioner i veckan. På gymnasiet har eleverna oftast bara en lektion i veckan under det första året och därefter sker ingen undervisning i idrott och hälsa. Den totala fysiska aktiviteten sjunker numera inte bara i den vuxna befolkningen utan även bland barn och ungdomar.

Idrott utgör ett viktigt livsinnehåll för många barn och ungdomar. Förutom fysisk aktivitet ger idrottsrörelsen också individer möjlighet till demokrati och inflytande och bidrar till utvecklingen av god etik och socialt ansvarstagande. Regeringen särskilda satsningar på idrott i segregerade områden samt idrott för nyanländas etablering visar också att idrotten tillskrivs stora möjligheter att bidra till integration.

CIF har i sin årliga uppföljning av statens stöd till idrotten emellertid visat att den föreningsdrivna barn- och ungdomsidrotten är stadd i förändring, dels genom att fler och fler kommersiella aktörer erbjuder sina tjänster, dels genom att tidiga elitsatsningar verkar bli allt vanligare. Detta leder till en ökad polarisering mellan de som tränar mycket och intensivt och de som knappt rör sig alls.

I Sverige finns också idag ett ökat behov av kunskap kring verksamheter som använder idrotten och föreningslivet som verktyg för sociala ändamål.

Flera viktiga frågor måste därför ställas om barn- och ungdomsidrottens betydelse som verktyg för integration, uppfostrare, som formare av en framtida konkurrenskraftig elit och som hälsobringare. Mycket tyder också på att barn och ungdomars behov av fysisk aktivitet inte tillgodoses och att vi aldrig har haft tonåringar med sämre fysisk status än idag. Mer forskning om hur idrott och fysisk aktivitet kan öka bland barn och unga och ge en mer jämlik hälsa är därför angelägen.

CIF har en lång erfarenhet av forskning om barn och ungdomars idrott och fysiska aktivitet och vår verksamhet har bidragit till att ta fram ny och viktig kunskap inom området. Dels genom de forskningsprojekt som CIF stödjer med fria forskningsmedel, dels genom den årliga uppföljningen av statens stöd till idrotten. Några exempel på ny och viktig kunskap är:

- Under åren 2014–2016 gjorde CIF en extra satsning på sammanlagt tre miljoner kronor på Bunkefloprojektet som genomförs i Malmö. Studien har visat att daglig motion och idrott i skolan skärper inlärningsförmågan och utvecklar motoriken hos skolbarn och minskar på lång sikt risken för benfrakturer.
- CIF har i sina årliga uppföljningsuppdrag identifierat att aktivitetsnivån i barn- och ungdomsidrotten har minskat sedan år 2008 – det gäller flickor i större utsträckning än pojkar och främst äldre ungdomar. Vi har även analyserat

orsakerna bakom nedgången och kan peka på både externa och interna faktorer. CIF har också visat på ökade kostnader inom barn- och ungdomsidrotten – kopplat till kommersialisering och professionalisering. Till detta kan läggas att CIF:s årliga uppföljning av ett antal indikatorer gett helt ny kunskap om idrottens utformning i Sverige i allt från medlemstal och aktivitetsnivåer till medborgarnas motionsvanor, olika idrotters skilda ekonomiska förutsättningar och resultat i internationella mästerskap.

CIF:s uppföljning år 2016 visade även att diskussionen om ungas idrottande och fysiska aktivitet måste diskuteras på flera plan. Trots ett stort intresse för idrott och motion bland unga i Sverige, och trots att den stora majoriteten säger sig vara fysiskt aktiva i både skolan och på fritiden, visar objektiva mätningar att en majoritet unga inte når rekommendationen om fysisk aktivitet. Vi fann också en grupp unga som i dag står utanför eller endast i begränsad utsträckning är aktiva inom idrottsrörelsen. Denna grupp är relativt stor och blir större i takt med att ungdomarna blir äldre.

CIF:s uppföljning 2016 och Bunkefloprojektets resultat bidrog starkt till den satsning som regeringen gjorde under år 2017 på "Samling för daglig rörelse". I denna satsning utökas bland annat undervisningstiden i ämnet idrott och hälsa med 100 timmar från och med år 2019 och inom ramen för den nya rörelsesatsningen har flera åtgärder förslagits.

En grupp unga på ungefär sex procent som sällan eller aldrig deltar i skolans undervisning i idrott och hälsa identifierades i CIF:s uppföljning 2016. Denna grupp är stillasittande på rasterna och uppger sig ha en fysiskt inaktiv fritid. Ur ett folkhälsopolitiskt perspektiv är denna grupp i störst behov av ökad fysisk aktivitet – och där hälsofrämjande insatser skulle göra mest nytta. Samtidigt är just denna grupp svårast att nå. Här behöver ny idrottsforskning bidra till nya och alternativa möjligheter för fysisk aktivitet.

CIF föreslår en satsning på forskning om barn- och ungdomsidrott. Syftet med denna satsning är att utveckla ny kunskap som kan bidra till en förbättrad jämlik hälsa för kommande generationer.

- Innovationsprojekt inom skola, elitidrott och fysisk aktivitet

Idrottens potential som innovations- och tillväxtmotor är idag outvecklad i Sverige. Nya innovationer kan stärka svensk idrotts internationella konkurrenskraft samt öka fysisk aktivitet i befolkningen. I forskningspropositionen identifierade regeringen att det behövs särskilda åtgärder för att stödja svensk forskning och innovation. Exempel på områden som kan utvecklas i kombination med idrott och fysisk aktivitet är: digital teknik, utrustning, miljöer, design och nya högteknologiska textilier. Dessa typer av innovationsprojekt har stor potential att bli framgångsrika om satsningar görs, vilket även kan leda till

fler arbetstillfällen utöver idrottsliga framgångar. Forskning kring nya lärandemiljöer inom IT och skolämnet idrott och hälsa är ytterligare exempel på områden som kan skapa nya möjligheter för till exempel en bättre framtida skola. CIF gjorde under år 2016 en extra utlysning på gränsöverskridande innovativa forskningsprojekt. Totalt beviljades drygt 2,1 miljoner kronor fördelat på sex projekt.

CIF föreslår en satsning på innovationsprojekt inom skola, elitidrott och fysisk aktivitet. Detta kan leda till positiva samhällsekonomiska effekter samt en bättre framtida skola och idrottsliga framgångar.

5. Praktisknära idrottsforskning

För att stärka svensk idrotts internationella konkurrenskraft har Riksidrottsförbundet tagit fram en svensk modell för organisering av bland annat Riksidrottsuniversitet och Elitidrottsvänliga lärosäten. I denna satsning ingår flera utvecklingsdelar varav en är forskning och utveckling som innebär samverkan mellan lärosäten och idrottsrörelsen när det gäller praktisknära forskning och utveckling. I januari 2019 lämnade Sveriges olympiska kommitté in en ansökan om att få arrangera vinter-OS och Paralympics 2026. Det finns därmed ett ökat behov av finansiering av praktisknära idrottsforskning de kommande åren. Ett område som idag har potential att utvecklas i Sverige.

CIF har erfarenhet av praktisknära idrottsforskning och under åren 2011-2013 gjordes bland annat en extra satsning med 3 miljoner kronor på praktisknära idrottsforskning inom fysiologi. Satsningen innebar att en professorstjänst på Nationellt Vintersportcentrum vid Mittuniversitetet delfinansierades av CIF under tre år. Satsningen var upptakten till en mångdubbel finansiering av Nationellt Vintersportcentrum då andra finansiärer följde efter och gick in som intressenter. Nationellt Vintersportcentrum har idag en ledande position inom forskning om vinteridrotter och har också starkt bidragit till svensk idrotts internationella konkurrenskraft inom dessa idrotter.

Satsningarna på praktisknära idrottsforskning är tänkta att ske i nära dialog med den svenska idrottsrörelsen där CIF föreslås fungera som ett samordnande organ.

CIF:s styrelse föreslår en succesiv ökning av anslaget till Centrum för idrottsforskning med sammanlagt 6 miljoner under åren 2020–2022 för att satsa på praktisknära idrottsforskning och stärka svensk idrotts internationella konkurrenskraft.

Kopia till: Kulturdepartementet och Sveriges Riksidrottsförbund